

“ అది ప్ర ర్వ త్యు ” - విష్వ విష్ణున సర్వహము

॥ బిష్ణుష్ట్వర ధ్యోన్ము ॥

షుక్కంచరథరం విష్ణుం తణితర్జుం చతుర్భుజము ,
తుఫన్నతదనం ధ్యైయేతి సర్వవిష్ణులోహజింతయే ॥

॥ శ్రీనివేస ధ్యోన్ము ॥

సతుష్టుభ్యం మతోదేవ నీరియం కృతానిధి ,
పాతా తతిం భుజిత్తైశ భుక్తంధో దయానిధి ॥

॥ మహాభారత త్రైవం ఘలమ్ ॥

దైపాయనోశ్చ లుం ఐష్ణుతమల్పులేయం , లుశ్యం తవత్తుతుథ పాతతూరం జితం చ ,
యే భారతం సమధిగచ్ఛతి తేష్టుత్తోనం , కిం తప్య శుంఖరజ్ఞైరభూతేచనేన్ ॥

॥ అధ్య నీంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహాక్షేత్రే విరాజమంగస్య , దేవదేవిశత్తుమస్య , జగద్రక్షణార్థమవతీర్థస్య , శ్రీమదబులాండకిశించి
బుప్పీండనాయకస్య , శ్రీవేష్టుచేత్వరస్తోమిగం అగుస్త్రమాప్తసాదేస సర్వోఽం భక్తజనానాం ఆధిష్ఠాధి సింపుత్తి
ద్వారా , ఆయురార్థిష్టైశ్వర్యాభ్యవ్యధ్యర్థం , విష్ణుచికా క్రిమిజనిత సమ్మందుష్టుభావ గివారణార్థం , సర్వాంశ్చ
సింపుత్తిద్వారా , సకలశ్రేయోఽభ్యవ్యధ్యర్థం , ధర్మార్థ కామమోక్షాభ్య , వశుర్విధ పురుషార్థ ఫల సింపుత్తం ,
వాఙ్మాసంగికాయ , ప్రపుత్రితాగేక జన్మాశు గిబ్బాణార్థం , సమ్మందుష్టుభావర్థం , శ్రీమంతుహంభారతే
ఆదిపర్వతి యథార్థకే ద్వారీయాధ్యాయాన్నగ్రత శ్లోకంపారాయణం ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే ॥

॥ వైష్ణవ ధ్యోన్ము ॥

ల్యోఽం తణిత్తునాట్రారం త్కైః శ్రాతుతుకల్పుమ్ ।
తరిషంత్తుజిం తందే శుక్తతెతం తపోనాధిమ్ ॥

ల్యోఽయ విష్ణురుతాయ ల్యోఽరుతాయ విష్ణుతే ,
నైఁ తై లుష్ణునిథయే , తేష్టోఽయ నైఁనముః ॥

అచతుర్వద్వో లుష్ణో వ్యాచాలురథరో తాలః ,
అశాలలోచనశ్శంధుః భగవైని చాచరియణః ॥

॥ అభ్యర్థిముస్నిహిభారితే ఆచిపర్షపి శ్వాతీదొంధ్నియః ॥

యతస్య మన్యరుద్మాతో యేన ద్వాతమకారయత్ |
యత ధర్మసుతం ద్వాతే శకుని: కితవో2జయత్ ||

॥ 02 - 138 ॥

యత ద్వాతార్థవే మగ్నం ద్రోపదీం నౌరివార్థవాత్ |
ధృతరాష్ట్రో మహాప్రాజ్ఞః స్నుషాం పరమదుఃఖితామ్ ||

॥ 02 - 139 ॥

తారయమాస తాంప్రీర్ణాన్ జ్ఞాత్య దుర్యోధనో నృపః |
పునరేవ తతో ద్వాతే సమాహ్వయత పాణ్ణవాన్ ||

॥ 02 - 140 ॥

జిత్యా స వనవాసాయ ప్రేమయమాస తాంప్తతః |
ఏతత్పర్వం సభాపర్వ సమాఖ్యాతం మహాత్మనా ||

॥ 02 - 141 ॥

అధ్యాయః సప్తతిర్జ్ఞేయాస్తథా చాష్టో ప్రసంఖ్యయా |
శ్లోకానాం ద్వే సహస్రే తు పణ్ణ శ్లోకశతాని చ ||

॥ 02 - 142 ॥

శ్లోకాశ్చైకాదశ జ్ఞేయః పర్వణ్యస్మిన్నిజోత్తమః |
అతః పరం తృతీయం తు జ్ఞేయమారణ్యకం మహాత్ ||

॥ 02 - 143 ॥

వనవాసం ప్రయాతేషు పాణ్ణవేషు మహాత్ముసు |
పారానుగమనం చైవ ధర్మపుత్రస్య ధీమతః ||

॥ 02 - 144 ॥

అత్రోపధీనాం చ కృతే పాణ్ణవేన మహాత్మనా |
ద్విజానాం భరణార్థం చ కృతమారాధనం రవే: ||

॥ 02 - 145 ॥

ధౌమ్యపదేశాత్తిగ్నంశప్రసాదాదన్మసమ్భవః |
హితం చ బ్రువతః క్షత్రుః పరిత్యాగో2మ్యికాసుతాత్ ||

॥ 02 - 146 ॥

త్వీక్షస్య పాణ్ణపుత్రానాం సమీపగమనం తథా |
పునరాగమనం చైవ ధృతరాష్ట్రస్య శాసనాత్ ||

॥ 02 - 147 ॥

కర్మప్రోత్సాహనాశ్చైవ ధార్తరాష్ట్రస్య దుర్గుతే: |
వనస్థాన్ పాణ్ణవాన్ హమ్మం మత్రో దుర్యోధనస్య చ ||

॥ 02 - 148 ॥

తం దుష్టభావం విజ్ఞాయ వ్యాపస్యాగమనం ద్రుతమ్ |
నిర్యాణప్రతిషేధశ్చ సురభ్యాఖ్యానమేవ చ ||

॥ 02 - 149 ॥

మైత్రేయగమనం చాత్ర రాజ్ఞశైవామశాసనమ్ ।

శాపోత్సుగ్రష్ణ తేవైవ రాజ్ఞో దుర్యోధనస్య చ ॥

॥ 02 - 150 ॥

కిమీగృహస్య వధశ్చాత్ర భీమసేనేన సంయుగే ।

వృష్టినామాగమశ్చాత్ర పశ్చాలానాం చ సర్వశః ॥

॥ 02 - 151 ॥

శ్రుత్యా శకునినా దూయతే నికృత్యా నిర్మితాంశ్చ తాన్ ।

క్రుద్ధస్యాముప్రశమనం హరేశ్వవ కిరీటినా ॥

॥ 02 - 152 ॥

పరిదేవనం చ పాశ్చాల్య వాసుదేవస్య సంనిధౌ ।

అశ్వసనం చ కృష్ణేన దుఃఖర్థాయః ప్రకీర్తితమ్ ॥

॥ 02 - 153 ॥

తథా సౌభవధాభ్యానమత్రైవోక్తం మహార్షిణా ।

సుభద్రాయః సపుత్రాయః కృష్ణేన ద్వారకాం పురీమ్ ॥

॥ 02 - 154 ॥

నయనం ద్రోపదేయానాం ధృష్టద్యుమ్మేన చైవ హా ।

ప్రవేశః పాణ్ణవేయానాం రమ్యే ద్వైతవనే తతః ॥

॥ 02 - 155 ॥

ధర్మరాజస్య చాత్రైవ సంవాదః కృష్ణయా సహా ।

సంవాదశ్చ తథా రాజ్ఞా భీమస్యపి ప్రకీర్తితః ॥

॥ 02 - 156 ॥

సమీపం పాణ్ణపుత్రాణాం వ్యాసస్యాగమనం తథా ।

ప్రతిస్పృత్యాధ విద్యాయా దానం రాజ్ఞో మహార్షిణా ॥

॥ 02 - 157 ॥

“ తీర్మైతీతిక్ ” - మనోభారతంలోని క్షిప్తమైన శ్లోకాలకు విఫ్ఫేషణ

యక్ష ఉవాచ

తపః కిం లక్షణం ప్రోక్తం కో దమశ్చ ప్రకీర్తితః ।

క్షమా చ కా పరా ప్రోక్తా కా చ ప్రీః పరికీర్తితా ॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

తపః స్వధర్మవర్తిత్వం మనసో మదనం దమః ।

క్షమాం ద్వంద్వసహిష్ణుత్వం ప్రీరకార్యనివర్తనమ్ ॥

యుక్త ఉవాచ

కిం జ్ఞానం ప్రోచ్యతే రాజ్య కః శమశ్చ ప్రకీర్తితః ।
దయా చ కా పరా ప్రోక్తా కిం చార్జవముదాహృతమ్ ॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

జ్ఞానం తత్పూర్వసంబోధః శమశ్చిత్తప్రశాంతతా ।
దయా సర్వసుఖైత్వమ్ ఆర్జవం సమచిత్తతా ॥

ః “ గౌతింద్ర నాటు సుంక్రిత్సన్తు ” ॥

॥ అథ త్తమణ ప్రార్థనా ॥

యద్దక్షరపదభ్యం మాత్రాశీసం చ యద్యవేత్తి ,
తత్త్వం త్తమ్యతాం దేవ నారాయణ సమోస్తుతే ॥

॥ అథ లీక్కణ్ణు ప్రార్థనా ॥

సర్వోభవస్తు సుఖసం సర్వోసంతు సిరామయాః ,
సర్వోభద్రాణి పత్యంతు మాకశ్చిత్తి దుఃఖభాగ్యవేత్తి ॥

॥ అథ భగవత్తమర్పణమ్ ॥

కాయేస వావా మనసేంబ్రియుర్మా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్ఫుభావాత్ ,
కరిష్మా యద్యత్తకలం పరమై నారాయణయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

త్రీయః కాన్తాయ కఞ్చణసిద్ధయే సిద్ధయేత్తినామ్ ,
తీవేజ్ఞాంగివాసాయ తీవివాసాయ మంగళమ్ ॥
